

מדינת ישראל משרד האנרגיה

ממונה על העמדת מידע לציבור

כ"ח בתשרי תשפ"ב
04 באוקטובר 2021

דוב_354_2021

לכבוד

שלום רב,

הנדון: מענה אודות שיקום מכרות פוספטים

פניותייך מיום 17.02.2021, 03.03.2021 ותשובתנו מיום 23.02.2021, פניותייך מיום 03.3.2021, 8.4.2021, מכתבי מיום 29.4.2021, 5.5.2021, מכתבי מיום 8.6.2021, מכתבך מיום 24.6.2021

בהמשך לתשובתנו שבסימוכין, ולפנייתכם הנוספת מיום 24.6.2021:

כפי שצוין בתשובתנו מיום 8.6.2021, כיום חברת רותם אמפרט נגב בע"מ מבצעת את השיקום על חשבונה.

את פעולות השיקום מלווה צוות המורכב מנציג המפקח על המכרות במשרד האנרגיה, נציג רט"ג ונציג בעל הזיכיון, ובפיקוח צמוד של רט"ג. בדיונים בסיורים ולפגישות הצוות מוזמנים גם גורמים רלוונטיים נוספים כמו רשות הניקוז. בנוסף פועלת ועדת מעקב ובקרה אחרי פעולות השיקום למכרות באורון וצין. הוועדה הוקמה מכוח הוראות תכנית כריית הפוספט באורון צין והינה בראשות לשכת התכנון ובה שותפים משרד להגנ"ס, רשות הניקוז, המפקח על המכרות, רשויות מקומיות והחברה להגנת הטבע.

רותם אמפרט נדרשת לבצע את השיקום בהתאם לפרוגרמות המאושרות ע"י הצוות המלווה הנותנות מענה למגוון היבטים הידרולוגיים, האקולוגיים ואחרים. השיקום מבוצע תוך ניתוח מקיף של ערוצי הזרימה, שיחזור המערכת הניקוזית והמשכיות של ערוצי הזרימה בין האזורים המשוקמים לאזורים הטבעיים שסמוכים להם.

עוד נציין כי תהליך השיקום מתבצע, כאמור, תוך כדי כריה. שכבת החישוף העליונה ('טופ-סויל' top-soil) מונחת בערימות נפרדות לצורך פיזור חוזר בפני השטח בשל ריבוי הזרעים והמיקרואורגניזמים בתוכו. יתר החומר הטפל שנכרה במסגרת כריית שכבות הפוספט מונח בערימות נפרדות באזורים הכרויים המיועדים לשיקום בהתאם לפרוגרמת השיקום המתוכננת של האזור. שכבת החישוף מוחזרת, כאמור, לכיסוי פני הערימות ומפוזרת באופן התורם לשיקום אקולוגי.

בניגוד לנטען במכתבכם, גם בשנת 2019 בוצעו פעולות שיקום בשטח הזיכיון הן שיקום תוך כדי כריה כמו באורון-מזרח במכרה אורון, והן שיקום היסטורי כמו בשדה ירקעם במכרה צין. במכרה צין, הושלם השיקום של שדה סיף. כמו כן נמשך השיקום בשדה שרף, ושדה ירקעם, והחל השיקום של שדה זמיר. בשנת 2020 במכרה צין נמשך השיקום בשדה שרף, החלו עבודות שיקום בשדות השוליים ממזרח למסילה ונחל תבן. יובהר כי כל העת נמשכו עבודות שיקום תוך כדי כריה באופן רציף, וכן מאז שנת 2015 מתבצעות ברציפות גם עבודות השיקום ההיסטורי.

נושא מיסוי רווחים ממשאבי טבע הוא בסמכות ובאחריות רשות המיסים.
[מצורף קישור לדוחות על תמלוגים ואגרות מינהל אוצרות טבע](#), שם ניתן לראות כמה טון פוספט הופק כל שנה.

אם היתה מוקמת הקרן לשיקום מכרות, סך ההפרשה (סעיף מאזני) לטובת הקרן, בהתבסס על סך תפוקת הפוספט החל משנת 2001 - ראשית תוקפו של הזיכיון התקף, היה עומד על 7,258,000 דולר.

לעניין פעולות השיקום, מנתונים של חברת רותם אמפרט המתייחסים לשנים 2013-2020, הסכום שהוצא בפועל על ידי רותם אמפרט לפעולות שיקום הינו 11,586,000 דולר בחלוקה הבאה:

- עלות שיקום שדות היסטוריים – 4,867,000 דולר.
- עלות שיקום תוך כדי כרייה – 6,719,000 דולר.

לשאלותיכם בדבר עלויות השיקום יובהר כי לעמדת משרדנו מטרת ההסדר הראשונה היא ביצוע השיקום, וביצועו בידי החברה הכורה ועל חשבונה. משרדנו אינו נושא בעלויות אלה, ואינו בודק מהן עלויות החברה.

יובהר, שלראיית כל הגורמים המקצועיים שעוסקים בשיקום, האינטרס הסביבתי והציבורי הוא להמשיך במנגנון שפועל כיום, ובמסגרתו שוקמו יותר שטחים מאשר קודם לכן ובאיכות טובה יותר.

בברכה,

יסמין סיאני

ממונה על העמדת מידע לציבור

העתק: מר שארבל שחאדה – מנהל אגף א' (מחצבות ומכרות)
ד"ר מיכאל דנון - מרכז בכיר (סביבה, בריאות והתייעלות במחצבים)
עו"ד יערה גלבוץ – אייל – לשכה משפטית